

OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH, DYDAKTYCZNYCH I ORGANIZACYJNYCH
DR. N. MED. MACIEJA ZIĘTKA W POSTĘPOWANIU O NADANIE STOPNIA
DOKTORA HABILITOWANEGO W DZIEDZINIE NAUK MEDYCZNYCH I NAUK O
ZDROWIU, W DYSCYPLINIE NAUKI MEDYCZNE

Dr n. med. Maciej Ziętek jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie na kierunku lekarskim. Dyplom lekarza uzyskał w roku 1995. Po ukończeniu stażu podyplomowego rozpoczął pracę w Klinice Patologii Ciąży i Porodu PAM w Szczecinie, gdzie pracował do roku 2006. W latach 2006-2009 pracował SP ZOZ Zdroje w Szczecinie (Oddział Położnictwa i Ginekologii z Pododdziałem Patologii Ciąży), a od roku 2009 jest zatrudniony w Klinice Perinatologii, Położnictwa i Ginekologii PUM, gdzie pracuje do chwili obecnej. Doświadczenie zawodowe i naukowe zdobywał pod kierunkiem wybitnych specjalistów i naukowców, w osobach Prof. Andrzeja Crettiego, Prof. Elżbiety Ronin-Walknowskiej oraz Prof. Zbigniewa Celewicza. I stopień specjalizacji w dziedzinie położnictwa i ginekologii uzyskał w roku 2007, a II – w roku 2006. W roku 2020 uzyskał tytuł specjalisty w zakresie perinatologii.

W roku 2000 uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Wpływ endogennego dezoksykortykosteronu, progesteronu, aldosteronu i kortykosteronu na stężenia sodu i potasu w mleku kobiecym”. Promotorem w przewodzie doktorskim, prowadzonym w Wydziale Lekarskim ówczesnej Pomorskiej Akademii Medycznej, był Pan Dr hab. n. med. Zbigniew Szymański.

Ocena dorobku naukowego

Główne zainteresowania badawcze Kandydata koncentrują się wokół zagadnień z zakresu perinatologii, czego efektem są liczne prace naukowe, których jest On autorem lub współautorem. Można pogrupować je na kilka grup tematycznych, takich jak między innymi:

- znaczenie procesu zapalnego u kobiet w okresie reprodukcyjnym oraz podczas ciąży – prace z tego zakresu zostały opublikowane w takich czasopismach, jak: Journal of Reproductive Immunology, Inflammatory Research, International Journal of Molecular Sciences, European Journal of Nutrition, Medical Hypotheses, Pteridines oraz Ginekologia Polska;
- metody oceny dobrostanu płodu – prace z tego zakresu dotyczyły głównie elektrokardiografii płodowej i pulsoksymetrii płodowej w ocenie stopnia niedotlenienia płodu i były publikowane w następujących czasopismach: Kliniczna Perinatologia i Ginekologia, Ginekologia Polska oraz Archives of Perinatal Medicine;

- choroby wikłające przebieg ciąży i porodu – publikacje w takich czasopismach, jak: Ginekologia i Perinatologia Praktyczna, Archives of Perinatal Medicine, Ginekologia Polska, Gemellological Review oraz Endokrynologia Polska;
- poród cięciem cesarskim i siłami natury – publikacje w Ginekologii Polskiej i Pediatrii Polskiej;

Kandydat dwukrotnie uczestniczył jako badacz w projektów naukowych, finansowanych ze źródeł zewnętrznych:

1. „Weryfikacja biochemiczna niedotlenienia tkanek płodowych rozpoznanego w oparciu o śródporodowe monitorowanie kardiograficzne i elektrokardiograficzne płodu systemem STAN S12” (projekt finansowany przez KBN, realizacja w latach 2003-2005)
2. Ocena parametrów dysbiozy oraz przepuszczalności jelitowej u niemowląt w 1, 3 i 6 miesiącu życia (projekt MINIATURA, finansowany przez NCN, realizacja w latach 2020-2021)

W ramach współpracy międzyośrodkowej Kandydat realizuje wspólne aktywności naukowe z dwoma krajowymi instytucjami badawczymi. Są to:

- Klinika Położnictwa Katedry Perinatologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – prowadzenie badań naukowych w ramach wspólnych projektów, czego efektem są dwie prace naukowe, opublikowane Ginekologii Polskiej (IF 0.941)
- Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – współpraca naukowa, uwieńczona wspólną publikacją w Ginekologii Polskiej (IF 0.941).

W ramach współpracy międzyośrodkowej z instytucją zagraniczną, Kandydat może wykazać się czteromiesięcznym stażem naukowym, odbytym w ośrodku klinicznym w Lille we Francji (stypendium rządowe fundowane przez „EDIGE” przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych Francji). Efektem tego pobytu i odbytego szkolenia było wprowadzenie do praktyki klinicznej w macierzystym ośrodku metody elektrokardiografii płodowej, służącej ocenie dobrostanu płodu. Dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom możliwe było również aplikowanie o grant badawczy, a – co najważniejsze – jego uzyskanie i realizacja.

Dr n. med. Maciej Ziętek jest autorem/współautorem 37 prac (w 12 pracach występuje jako pierwszy autor) – w tym 17 opublikowanych w czasopismach, posiadających Impact Factor (9 prac oryginalnych i 8 prac poglądowych) – w czterech spośród nich występuje jako

pierwszy autor. Sumaryczny dorobek naukowy dr Macieja Ziętka, wyrażony współczynnikiem oddziaływania oraz punktami MNiSzW, wynosi odpowiednio 41.536 pkt. i 1271.5 pkt. Liczba cytowań (z wyłączeniem autocytowań) wynosi 16 według Web of Science, a 17 według Scopus. Indeks Hirscha – 3 wg WoS i Scopus. Dane te zostały potwierdzone przez Dyrektora Biblioteki Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie jako aktualne w momencie złożenia wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego.

W podsumowaniu tej części oceny stwierdzam, że dorobek naukowy dr n. med. Macieja Ziętka jest bardzo dobry pod względem ilościowym, co wyrażone jest zarówno liczbą publikacji, jaki i wysoką sumaryczną punktacją IF i MNiSzW, jednakże zwraca uwagę niską jakością tego dorobku, co wyraża się małą liczbą prac oryginalnych, małą liczbą prac z pierwszym autorstwem, zatrważająco niską liczbą cytowań, jak też niską wartością indeksu Hirscha. W mojej ocenie wiąże się to z tym, że wszystkie oryginalne prace, opublikowane w czasopiśmie, posiadających IF (poza pracą, opublikowaną w czasopiśmie *Knee* w roku 2016, odległą tematycznie od zakresu działalności i zainteresowań Kandydata, który jest w niej odległym autorem, a jej pierwszy i czwarty autor noszą to samo nazwisko, co Kandydat), ukazały się w latach 2019-2021, tak więc najistotniejszy element dorobku naukowego jest bardzo świeży. Uwagę recenzenta zwraca również długi odstęp pomiędzy uzyskaniem przez Kandydata stopnia doktora nauk medycznych a wszczęciem przewodu habilitacyjnego (2000-2021) i praktycznie zupełny brak aktywności naukowej pomiędzy rokiem 2007 a 2018.

Ocena osiągnięcia habilitacyjnego

W skład osiągnięcia habilitacyjnego, zatytułowanego „Metaboliczne znaczenie krótkołańcuchowych kwasów tłuszczowych w okresie ciąży”, wchodzi 4 prace naukowe, opublikowane w następujących czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym:

- *Nutrients* (IF 4.546, MNiSzW 140) (2 prace)
- *International Journal of Molecular Sciences* (IF 4.556, MNiSzW 140)
- *Ginekologia Polska* (IF 0.941, MNiSzW 40)

Wszystkie prace są ze sobą spójne tematycznie, przy czym Kandydat jest pierwszym autorem w trzech spośród nich. 2 prace są pracami oryginalnymi, a 2 poglądowymi. Ich łączny współczynnik oddziaływania wynosi 14.589 pkt, a punktacja MNiSzW – 460.

W pracy poglądowej pt. „Short-chain fatty acids, maternal microbiota and metabolism in pregnancy” Autor uwypuklił znaczenie mikrobiomu jelitowego w patogenezie cukrzycy i otyłości, jak również jego oddziaływania na zmiany metaboliczne w ciąży. Krótkołańcuchowe

kwasy tłuszczowe, będące produktem metabolizmu bakterii, odpowiadają za utrzymanie homeostazy w organizmie kobiety, mając także wpływ na funkcjonowanie układu odpornościowego oraz metabolizm węglowodanów i lipidów, co nie jest także obojętne dla rozwijającego się płodu i jego metabolicznych losów w przyszłości.

W pierwszej z dwóch prac oryginalnych, zatytułowanej „Implications of SCFAs on the parameters of the lipid and hepatic profile in pregnant women”, Autor wykazał, że niektóre krótkołańcuchowe kwasy tłuszczowe są związane z metabolizmem lipidów wątrobowych i stężeniem CRP, co może zmieniać się w zależności od masy ciała ciężarnej, jak również może wpływać na funkcję wątroby.

W drugiej z prac oryginalnych, zatytułowanej „The associations of SCFA with anthropometric parameters and carbohydrate metabolism in pregnant women”, Autorzy badali, czy i w jaki sposób SCFA podlegają zmianom w okresie ciąży oraz jakie to ma znaczenie dla parametrów gospodarki węglowodanowej z uwzględnieniem masy ciała, BMI oraz ciążowego przyrostu masy ciała, wykazując istotne związki krótkołańcuchowych kwasów tłuszczowych z parametrami antropometrycznymi kobiet ciężarnych.

Ostatnia praca (podobnie jak pierwsza – pogładowa), pt. „Perinatal factors affecting the gut microbiota – are they preventable?”, to analiza (przeprowadzona na podstawie piśmiennictwa oraz badań i obserwacji własnych) modyfikowalnych czynników, upośledzających mikrobiotę jelitową podczas ciąży i porodu, których wyeliminowanie mogłoby przyczynić się do przecięcia łańcucha negatywnych powiązań dysbiozy z zaburzeniami metabolicznymi w ciąży i dalszego wpływu na noworodka. Przeprowadzone dociekania pozwoliły ustalić, że spośród modyfikowalnych czynników zaburzających prawidłową kolonizację w okresie okołoporodowym największe znaczenie ma sposób zakończenia ciąży (cięcie cesarskie versus poród drogami natury) oraz ilość i rodzaj podawanych antybiotyków, stosowanych zarówno profilaktycznie, jak i terapeutycznie. Praktyczną implikacją tej analizy jest wiedza na temat szkodliwości stosowania antybiotykoterapii w nieuzasadnionych przypadkach oraz stosowania cięcia cesarskiego przy braku przeciwwskazań do ukończenia ciąży drogami natury. Przestrzeganie tych zasad może w przyszłości przyczynić się do zmniejszenia częstości występowania chorób metabolicznych.

Podsumowując ten zakres oceny stwierdzam, że osiągnięcie habilitacyjne dr n. med. Macieja Ziętka jest wartościowym i nowatorskim dokonaniem – zarówno w aspekcie naukowo-poznawczym, jak też klinicznym i praktycznym.

Ocena działalności dydaktycznej

Kandydat, w okresach swojego zatrudnienia w jednostkach Pomorskiej Akademii Medycznej, a następnie Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, był i jest obecnie zaangażowany w działalność dydaktyczną na rzecz studentów Wydziału Lekarskiego, w tym także dla studentów anglojęzycznych.

Począwszy od 2010 roku Habilitant prowadzi cykliczne wykłady dla lekarzy rezydentów w ramach specjalizacji lekarza rodzinnego, organizowane przez Samodzielną Pracownię Kształcenia Lekarza Rodzinnego PUM.

W roku 2014 ukończył kurs pt. „Academic Teaching Excellence – English as the Medium of Instruction”, organizowany przez British Council. Jest też laureatem Nagrody Rektora PUM za osiągnięcia dydaktyczne.

Jest również współautorem rozdziału pt. „Fizjologia ciąży” w podręczniku „Położnictwo” pod redakcją Prof. G.H. Bręborowicza (PZWL, 2012).

Dr n. med. Maciej Zietek jest też promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim p. Anny Wolskiej (temat rozprawy doktorskiej: „Weryfikacja sposobu żywienia, wybranych parametrów biochemicznych i antropometrycznych u pracowników służby zdrowia systemów zmianowych”).

Ocena działalności organizacyjnej

Habilitant jest członkiem następujących towarzystw i organizacji o charakterze naukowym:

- Polskie Towarzystwo Ginekologów i Położników
- Polskie Towarzystwo Medycyny Perinatalnej
- Polskie Towarzystwo Gemeliologiczne

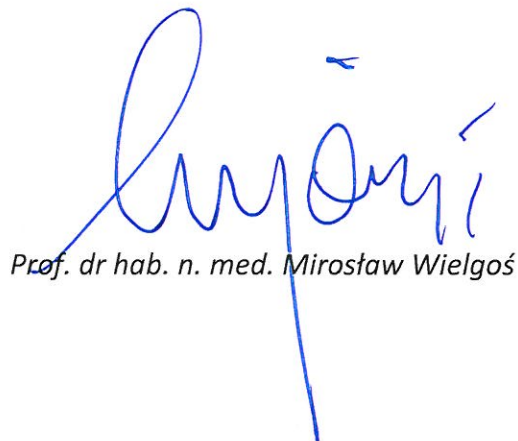
Dr n. med. Maciej Zietek jest aktywnie zaangażowany w działalność samorządu lekarskiego – w latach 2005-2017 był członkiem Okręgowego Sądu Lekarskiego, działającego przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Szczecinie.

Podsumowanie oceny

Na podstawie oceny dorobku naukowego, osiągnięcia habilitacyjnego oraz aktywności dydaktycznej i organizacyjnej dr n. med. Macieja Ziętka stwierdzam, że Kandydat – pomimo poczynionych przeze mnie zastrzeżeń – spełnia niezbędne warunki do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu, wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, to jest:

1. Posiada stopień doktora nauk medycznych
2. Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk medycznych w postaci cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w międzynarodowych czasopismach naukowych, ujętych w stosownym wykazie
3. wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej

Wobec powyższych ustaleń stwierdzam, że moja recenzja jest pozytywna i wnoszę o dopuszczenie dr. n. med. Macieja Ziętka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego, a w efekcie do nadania Mu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Prof. dr hab. n. med. Mirosław Wielgoś

Warszawa, 29.11.2021r.